

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่างประเทศ
(องค์การมหาชน)

หัตถกรรม
ที่ใกล้
สูญหาย
Forgotten
Heritage

แกะสลักฆ้องมอญ ภูมิปัญญาโบราณที่กำลังเลือนหาย

ฆ้องมอญ เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับอิทธิพลมาจากชาวมอญที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยภายหลังพ่ายแพ้จากศึกสงครามกับพม่าจึงได้อพยพเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในสยามประเทศ ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ฆ้องมอญเป็นเครื่องดนตรีเก่าแก่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดั้งเดิมมีภาพจารึกอยู่ที่หน้ากลองมโหรีที่ก อายุราว 2,500 ปีมาแล้ว แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาวมอญ เมื่อย้ายถิ่นฐานจึงได้นำภูมิปัญญาการทำเครื่องดนตรีในรูปแบบของชาวมอญมาเผยแพร่สู่ชาวไทยด้วย โดยเฉพาะภูมิปัญญาการแกะสลักฆ้องมอญที่มีรูปร่างลักษณะแตกต่างจากฆ้องไทย โดยมีลักษณะตั้งโค้งสูงขึ้นไปไม่ตั้งราบกับพื้น ร้านฆ้องมอญมีการแกะสลักลวดลายอันวิจิตรในรูปกนิษฐ หน้าพระ หรือเทพพนม รูปแบบในการแกะสลักใบหน้ามีความคล้ายชาวมอญ มีฐานรองตรงกลางคล้ายระนาด บรรเลงด้วยวิธีการตีด้วยไม้ ฆ้องมอญมีสองขนาดคือ ฆ้องมอญวงเล็กมีลูกฆ้อง 15 เสียง และฆ้องมอญวงใหญ่มีลูกฆ้อง 16 เสียง ใช้บรรเลงในวงปี่พาทย์รามัญ หรือปี่พาทย์มอญ

คุณค่า ความสำคัญ ทางวัฒนธรรมของงานแกะสลักข้อมงู

ข้อมงูได้มีอิทธิพลในประเทศไทยในช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) โดยนายสี ผู้มีใจรักในข้อมงูได้อพยพจากเมืองมะตะมาเข้าสู่ประเทศไทย โดยเป็นผู้ที่วางแผนสมบัติทางดนตรีอยู่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงได้แบกข้อมงูประจำตระกูลมาด้วย ข้อมงูเก่าแก่มีชื่อว่า “จู่ว่าง” ข้อมงูวงนี้สามารถถอดออกได้เป็น 3 ตอน ตอนตัว ตอนกลาง ตอนหาง ส่วนลูกข้อมก็ใส่กระบุงแบกเข้ามาด้วย ครอบครัวชาวมอญตระกูลของนายสีได้ตั้งรกรากอยู่ที่เมืองปทุมธานี

ตระกูลของนายสีเป็นนักดนตรีเก่าแก่ เมื่อมีลูกได้ตั้งชื่อว่า “นายเงิน” (เงิน ภาษามอญแปลว่า ช่าง) ได้ปลูกฝังให้นายเงินเป็นนักดนตรีจนได้มีโอกาสได้รับราชการเป็นทหารมหาดเล็กประจำพระองค์ของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิจ อยู่ในวังบางขุนพรหม ตอนที่นายเงินรับราชการเป็นทหารมหาดเล็กอยู่นั้น ไม่มีใครรู้ว่านายเงินมีความสามารถเล่นพิพาทย์มอญได้ ครั้นวังบางขุนพรหมจัดประชันเพลงมอญขึ้น 9 วง เมื่อประชันเสร็จสมเด็จพระนครสวรรค์วรพินิจ ฟังแล้วยังไม่พอพระทัยนัก นายเงิน ซึ่งเป็นทหารมหาดเล็กจึงขอเข้าไปร่วมบรรเลง

เมื่อนายเงินบรรเลงจบพระองค์ทรงตรัสถามว่า “นี่แหละแท้เลย ที่บ้านมีไหม” นายเงินตอบว่า “มีพะยะค่ะ” หลังจากนั้นสมเด็จพระนครสวรรค์วรพินิจ ได้เสด็จมาที่บ้านนายเงิน เพื่อทอดพระเนตรและตรัสชมว่า “ของเขาสวยจริงตามที่เขาคูย” พระองค์ทรงประทับอยู่ที่เมืองปทุม 3 คืน โดยเอาพิพาทย์มอญไปบรรเลงถวายให้ทอดพระเนตรบนศาลาการเปรียญวัดหงส์ปทุมมาวาส เป็นที่โปรดปรานพระทัยเป็นอันมาก

ครอบครัวของนายเงินได้มีโอกาสไปร่วมบรรเลงในงานพระราชทานเพลิงศพพระราชมารดา ของสมเด็จพระนครสวรรค์วรพินิจ ณ ท้องพระเมรุ(ท้องสนามหลวง) การบรรเลงในครั้งนั้นทำให้ข้อมงูคุณนายเงิน ได้เป็นที่นิยมในวงการดนตรีไทยเป็นอย่างมาก โดยในปัจจุบันนี้ข้อมงู(จู่ว่าง) ที่บรรพบุรุษชาวมอญได้แบกมาจากมะตะมา ยังคงได้รับการเก็บรักษาเป็นอย่างดี ถือเป็นข้อมงูต้นแบบที่มีความวิจิตรงดงาม และเป็นตัวอย่างที่ได้รับการสืบทอดมาอย่างยาวนานจนถึงปัจจุบัน

ฆ้องมอญ เป็นเครื่องดนตรีเก่าแก่ที่เปรียบได้ว่าเป็นเครื่องดนตรีชั้นครู เพราะนักดนตรีนิยมใช้ฆ้องมอญในการเทียบเสียงเพื่อตั้งเสียงเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ให้มีระดับเดียวกันและกลมกลืนกันขณะร่วมบรรเลงในวงดนตรี แม้ฆ้องจะเป็นเครื่องดนตรีที่มีอยู่ในวงดนตรีของหลายประเทศ แต่รูปแบบของฆ้องมอญกลับมีเอกลักษณ์งานแกะสลัก ลวดลายที่สวยงาม มีความโดดเด่นไม่เหมือนฆ้องชาติใด

ในอดีตการบรรเลงดนตรีปี่พาทย์มอญนั้นจะตั้งฆ้องเอาไว้หลังสุด เพราะฆ้องมีความสูงจะได้ไม่บังเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ แต่ในปัจจุบันกลับเปลี่ยนความนิยมใหม่ โดยการนำฆ้องมาวางไว้ข้างหน้าเพราะต้องการแสดงให้เห็นความอ่อนช้อยสวยงามของลวดลายแกะสลักที่ปรากฏบนร้านฆ้องมอญ ปัจจุบันฆ้องมอญนิยมบรรเลงร่วมกับวงปี่พาทย์รามัญ หรือปี่พาทย์มอญ สามารถใช้บรรเลงได้ทั้งงานมงคล และงานอวมงคล ซึ่งในปัจจุบันพบเห็นฆ้องมอญในพิธีที่ใช้บรรเลงประโคมงานศพ

เอกลักษณ์ทางกายภาพ และเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในงานแกะสลักฆ้องมอญ

ฆ้องมอญ มีความแตกต่างจากฆ้องชาติอื่น ๆ ด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ที่สามารถแกะออกจากกันได้ ส่วนหัว ส่วนกลาง และส่วนหาง ส่วนที่โค้งขึ้นไปนั้นจะแกะสลักเป็นลวดลาย ต่าง ๆ อย่างวิจิตร ตกแต่งลวดลายด้วยการปิดทอง ประดับมุก หรือประดับกระจกอย่างงดงาม ลวดลายที่มีความวิจิตรงดงาม แสดงถึงทักษะฝีมือของช่างแกะสลัก มักอยู่ที่ส่วนหัวฆ้อง หรือ ที่มักรู้จักกันดีว่าเป็นงาน “การแกะสลักหัวฆ้องมอญ” ลวดลายที่นิยมนำมาแกะสลักส่วนมากเป็นรูปเทวดา หรือรูปกนิษฐ เรียกว่า หน้าพระหรือหน้าเทพพนม จะรูปลักษณะคล้ายกับคนมอญ ทำเป็นรูปมวยผมของคนมอญ ส่วนตอนกลางโค้งแกะเป็นลวดลายกระหนกใบเทศ และส่วนตอนท้ายของวงฆ้องมักแกะสลักเป็นรูปหางของกนิษฐ หรือลวดลายไทย ที่สอดรับกับส่วนหัวฆ้องมอญที่แกะสลัก

การไล่เสียงของฆ้องมอญจะมีการเรียงลำดับจากซ้ายไปขวา โดยเริ่มจากเสียง ฟา ซอล (ข้ามหนึ่งเสียง) ซี โด เร (ข้ามหนึ่งเสียง) ฟา ซอล ลา ซี โด เร มี ฟา ซอล ลา เสียงที่ขาดหายไปจากการผูกเรียงลูกฆ้องมอญวงใหญ่ เรียกว่า “หลุม” ซึ่งเป็นเอกลักษณ์สำคัญอันทำให้เกิดวิธีการบรรเลงสุ้มเสียงและสำเนียงที่ไพเราะ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของฆ้องมอญที่มีความแตกต่างจากฆ้องชาติอื่น ๆ

เอกลักษณ์การแกะสลักหัวฆ้องมอญที่นิยมมี 2 ลักษณะ คือ การแกะสลักแบบ “เกศลอย” คือ การแกะสลักยอดเกศ ที่อยู่เหนือหน้าพระให้ลอยตัวขึ้นมา ไม่แนบติดอยู่กับหัววงฆ้อง การแกะสลักแบบ “เกศนอน” คือ การแกะสลักยอด เกศเหนือหน้าพระให้แนบอยู่ติดกับหัววงฆ้อง หัวฆ้องนิยมทำจากไม้สัก เพราะมีความทนทาน แข็งแรง แกะเป็นลวดลายต่าง ๆ ได้ง่าย ด้วยวิธีการแกะสลักแบบ หนุนสูงให้ลวดลายดูมีชีวิตสวยงาม

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะเชิงช่าง และเทคนิค หรือขั้นตอน กระบวนการในงานแกะสลักขี้ผึ้ง

ขี้ผึ้งมอญ มีรูปร่างลักษณะแตกต่างจากขี้ผึ้งไทย กรรมวิธีการผลิต มีกระบวนการที่มากกว่าโดยเฉพาะการแบ่งองค์ประกอบเป็น 3 ส่วน คือ

1. รานขี้ผึ้ง (ร่าง) ทำจากไม้เนื้อแข็ง 3 ส่วน คือ ส่วนหัว ส่วนกลาง และส่วนหาง ขุดเจาะเป็นกลองเสียงแล้วจึงนำมาประกอบกันให้มีรูปทรงครึ่งวงกลม บริเวณด้านนอกของรานขี้ผึ้งแกะสลักเป็นลวดลายไทย บางชิ้นงานมีการลงรักปิดทอง ประดับกระจก ด้านหนึ่งแกะเป็นรูปกษัตริย์ เรียกว่าหน้าพระ (อยู่ด้านซ้ายของผู้บรรเลง) ส่วนปลายอีกด้านแกะเป็นรูปปลายหางของกษัตริย์ ด้านล่างของหน้าพระและปลายหาง ติดห่วงโลหะทั้งสองด้านไว้สำหรับสอดคานไม้เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย ตอนกลางของรานขี้ผึ้งมีแผ่นไม้วางรองรับเหมือนกับเท้าของระนาดเอก

2. ลูกขี้ผึ้ง ทำจากโลหะตีขึ้นรูปเป็นวงกลมเหมือนขี้ผึ้งไทยแต่อาจจะมียอดขี้ผึ้งที่บางกว่า เทียบเสียงโดยการตวัดแก้วที่ได้ลูกขี้ผึ้งแล้วผูกเข้ากับราน โดยเรียงลำดับจากซ้ายไปขวาดังนี้ ฟา ซอล (ข้ามหนึ่งเสียง) ซี โด เร (ข้ามหนึ่งเสียง) ฟา ซอล ลา ซี โด เร มี ฟา ซอล ลา เสียงที่ขาดหายไปจากการผูกเรียงลูกขี้ผึ้งมอญวงใหญ่ เรียกว่า "หลุม" ซึ่งเป็นเอกลักษณ์สำคัญ อันทำให้เกิดวิธีการบรรเลงลุ่มเสียงและสำเนียงที่ไพเราะ

3. ไม้ตีขี้ผึ้ง ทำด้วยไม้ไผ่แก่ เหลาให้เป็นลักษณะกลมยาว ในอดีตหัวไม้ตีนิยมทำจากหนังช้าง แต่ในปัจจุบันหนังช้างนั้นหายากจึงเปลี่ยนเป็นการใช้ผ้าพันไว้ที่หัวไม้ทดแทน

การผลิตขี้ผึ้งมอญ มีกระบวนการที่ต้องใช้เทคนิคในการแกะสลักลงบนไม้ให้เกิดเป็นลวดลายที่สวยงามการเลือกใช้เครื่องมือที่ดีมีคุณภาพ จะเป็นตัวช่วยให้กระบวนการทำขี้ผึ้งมอญสะดวกยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้งานแกะสลักขี้ผึ้งมอญมีความละเอียด สวยงามยิ่งขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

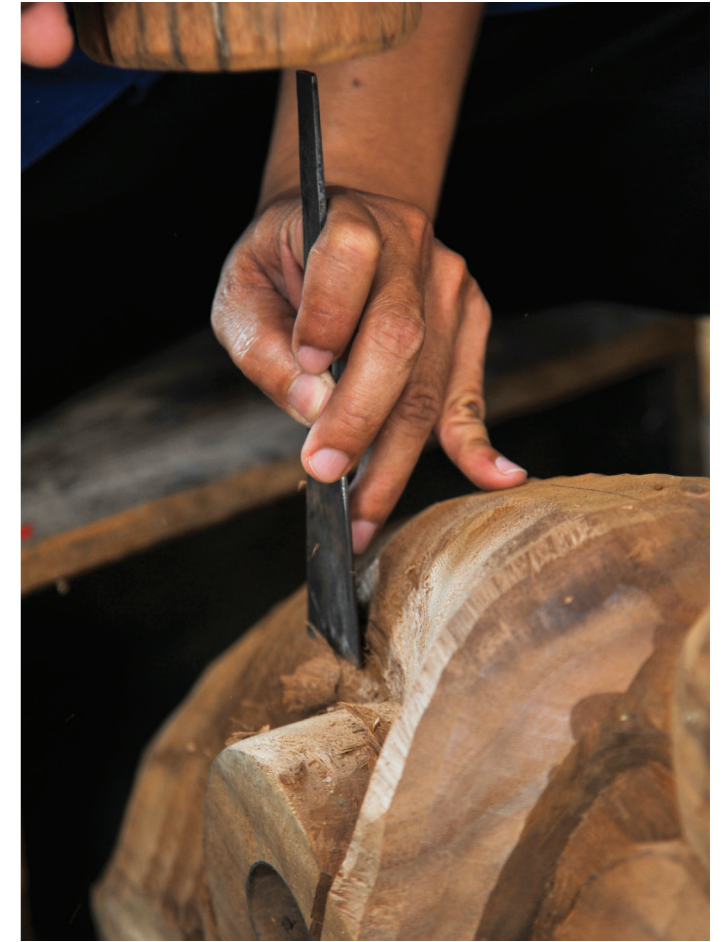
- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์
 - ค้อนไม้ เป็นค้อนที่มีลักษณะคล้ายตะกุ่มพุกเล็กๆ ทำจากไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้แดง ไม้ชิงชัน เพราะเป็นไม้ที่มีน้ำหนักเบาไม่กินแรงช่างเวลาใช้งานและช่วยรักษาตามลั่วให้ใช้งานได้นานอีกด้วย
 - กบไสไม้ ใช้ไสไม้ให้เรียบก่อนลงมือแกะสลัก
 - ลั่ว เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแกะสลัก ลั่วมีหลายชนิดขึ้นอยู่กับการใช้งาน เช่น ลั่วขุด ลั่วฉาก ลั่วขมวด ลั่วเล็บมือ เป็นต้น ส่วนนิยมทำจากเหล็กกล้าที่แข็งและเหนียว ก่อนใช้งานต้องลับให้คมอยู่เสมอ
 - มีด ในงานแกะสลักนิยมใช้มีดเล็กปลายแหลม เพื่อใช้แกะ เซาะร่องที่มีขนาดเล็ก เพื่อชอกซอนและเก็บรายละเอียดที่สำคัญในบริเวณต่าง ๆ บนเนื้อไม้ได้อย่างละเอียดและประณีต
 - เลื่อย ใช้ในการเลื่อยไม้ส่วนที่ไม่ต้องการออกไป เพื่อขึ้นรูปหรือขึ้นโครงของงาน
 - ตะโบ ใช้ตกแต่งชิ้นงานในขั้นตอนหลังจากแกะสลักให้ลวดลายมีความเรียบเนียน กลมกลืนตลอดทั้งชิ้นงาน
 - กระดาษทราย ใช้ขัดตกแต่งชิ้นงานหลังจากแกะสลักแล้ว
 - สว่าน ใช้เจาะรูไม้เพื่อแกะสลักหรือฉลุไม้
 - เครื่องมือประกอบอื่นๆ ได้แก่ ไม้บรรทัด ดินสอ กระดาษลอกลาย กระดาษแข็งทำแบบ วัสดุตกแต่ง ได้แก่ ยางรัก กระจกสี ทองคำเปลว ดินสอพอง ize เล็ก กิโนเนอร์ และสีทาไม้

- การออกแบบลวดลาย หรือการปั้นลาย เป็นการเตรียมลวดลาย หรือแบบร่างลวดลายที่จะใช้ในการแกะสลักทั้ง 3 ส่วน คือ ส่วนหัว ส่วนกลาง และส่วนหาง โดยงานแกะสลักนั้นช่างต้องรู้จักหลักในการออกแบบ รวมถึงรู้จักลักษณะของไม้ที่นำมาแกะสลัก ส่วนหัวนิยมแกะสลัก หน้าพระ ลายกินรี ลายเทพพนม ลายดอกพุดตาล ผูกเข้ากับลาย กนกใบเทศ ลายนกคาบ ลายก้านขด เป็นต้น เหตุเพราะเชื่อว่าดนตรีไทยเป็นของมีครู ลวดลายที่ใช้แกะสลักจึงเป็นลายชั้นสูง เสมือนหนึ่งเป็นการบูชาครูไปในคราวเดียวกัน
- การถ่ายแบบลวดลายลงบนพื้นไม้ ด้วยวิธีการนำแบบลายที่ร่างไว้ เจาะลวดลายให้โปร่ง แล้วนำไปวางลงบนหน้าไม้ที่ทำด้วยกาวหรือแป้งเปียก ใช้ลูกประคบจากฝุ่นชาวดลบนกระดาดให้ทั่ว เมื่อยกกระดาดออกจะได้ ลวดลายบนผิวหน้าไม้ตามแบบที่ร่างไว้ ปัจจุบันใช้ดินสอร่างแบบลงบนเนื้อไม้แทน

- การโกลนหุ่นขึ้นรูป คือ การใช้เครื่องมือแกะเนื้อไม้บางส่วนออก เพื่อให้ปรากฏทรวดทรงขนาด และส่วนสัดส่วนชัดเจน หลังจากนั้นจึงทำการโกลนภาพให้ลือตัว

- การแกะสลักลวดลาย ด้วยการใช้ส่วที่มีความคม มีขนาดและหน้าของส่วต่างๆ เช่น ส่วหน้าตรงหน้าโค้งและค้อนไม้เป็นเครื่องมือในการแกะสลัก เพื่อทำให้เกิดลวดลายซึ่งต้องใช้ค้อนไม้ในการตอกและใช้ส่วทำการขุด การปาด และการแกะสลักลวดลายทำให้เกิดความงามตามรูปแบบที่ต้องการ

- การขุดพื้น คือ การใช้ส่วตอกเส้นรอบนอกของลายเพื่อเป็นการเดินเส้นรอบลาย เวลาตอกนั้นจะต้องลงน้ำหนักมือให้สม่ำเสมอ จะได้ร่องเนื้อไม้ที่มีระยะลึกเท่ากัน

• การประกอบไม้ ด้วยการนำทั้ง 3 ส่วน ส่วนหัว ส่วนกลาง และ ส่วนหาง ที่แกะสลักเสร็จมาประกอบเข้ากันเป็นรูปทรงช่องโดยใช้ลิ้ม ในการยึดแทนการใช้ตะปูเป็นภูมิปัญญาโบราณที่ถ่ายทอดต่อกันมา จากรุ่นสู่รุ่น

- การขัดผิวไม้และการตกแต่ง ด้วยการนำดินสอพองมาขัดให้ทั่วผิวไม้ เพื่อเป็นการปิดรอยตามด ช่วยให้ผิวไม้เรียบเนียนก่อนทำการตกแต่ง
- ขั้นตอนการตกแต่ง ด้วยการทาน้ำมันชะลีกเคลือบผิวไม้เพื่อรักษาเนื้อไม้ หรืออาจตกแต่งด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การลงรักปิดทอง การประดับมุก และการประดับกระจกสี

ครูพิเชษฐ์ เกิดทรง
ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ประจำปี 2559

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา ของงานแกะสลักขี้มอญ

ภูมิปัญญาการทำขี้มอญในอดีตเป็นของชาวมอญที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย ได้ส่งต่อองค์ความรู้สู่ชาวไทย แล้วชาวไทยจึงได้พัฒนาต่อยอดรูปแบบโดยเฉพาะเรื่องของลวดลายที่แกะสลักลงบนร้านขี้มอญให้มีความสวยงามอย่างไทย โดยใช้ลวดลายไทยที่มีมาแต่โบราณในการสลักลวดลาย เช่น ลายก้านขน ลายนก ลายเรือเตา เป็นต้น

ในอดีตการถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำงานหัตถกรรมทุกประเภทจะไม่มี การจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ที่สนใจเรียนรู้จะต้องฝึกสังเกต ฝึกดูการสาธิตของช่างที่มีความชำนาญ และฝึกทดลองลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งช่างแกะสลักขี้มอญฝีมือจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการฝึกฝน สั่งสมประสบการณ์ จึงจะสามารถแกะสลักขี้มอญทั้งสามส่วนได้อย่างสมดุลเสมอกันทุกด้าน ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสามารถทำได้ภายในระยะเวลาอันสั้น ช่างฝีมือแกะสลักขี้มอญต้องลงมือฝึกฝนจนกว่าจะสามารถรังสรรค์ขี้มอญให้ถูกต้องตามหลักสรีระของนักดนตรีได้อย่างสมบูรณ์

แม้ในวันนี้ความนิยมทางดนตรีไทยจะเปลี่ยนไป โดยเฉพาะภูมิปัญญาการทำฆ้องมอญตามแบบโบราณที่แทบไม่เหลือช่างฝีมืออยู่ในขณะนี้ แต่ยังคงมีผู้นุรักษ์ภูมิปัญญาการทำฆ้องมอญตามแบบโบราณเอาไว้ได้อย่างสมบูรณ์ไม่แปรเปลี่ยน นั่นคือ ครูพิเชษฐ เกิดทรง บุคคลสำคัญที่ได้รับการสืบทอดภูมิปัญญาการทำฆ้องตามรูปแบบโบราณจากคุณพ่อพิมพ์ เกิดทรง ช่างทำฆ้องมอญคนสำคัญ ที่ถ่ายทอดทุกกระบวนการสู่ลูกชายมาตั้งแต่อายุได้เพียง 12 ปี ครูพิเชษฐได้ฝึกฝนฝีมือการทำฆ้องมอญตามที่ได้เห็นผู้เป็นพ่อ ที่ยังคงยึดการสร้างสรรค์ทุกกระบวนการตามหลักโบราณให้ฆ้องมอญสวยงาม สมดุล ได้รูปทรง มีเสียงไพเราะ แต่แฝงไปด้วยความนุ่มนวลอ่อนหวาน โดยครูพิเชษฐจะเป็นผู้ควบคุมคุณภาพผลงานทุกชิ้นด้วยตนเองอย่างเข้มงวดและเป็นผู้ทดลองบรรเลงเพื่อเทียบเสียงก่อนนำออกจำหน่ายทำให้ผลงานฆ้องมอญฝีมือครูพิเชษฐมีคุณภาพที่ดีจนได้รับความนิยมต่อแวดวงนักดนตรีไทยในปัจจุบัน

การถ่ายทอดส่งต่อภูมิปัญญาเพื่ออนุรักษ์สืบสาน และพัฒนาสร้างสรรค์ต่อยอดงานแกะสลักฆ้องมอญ

ฆ้องมอญฝีมือครูพิเชษฐเน้นงานอนุรักษ์แบบโบราณทุกขั้นตอน เพื่อคงไว้ซึ่งรูปแบบและวิธีการที่บรรพบุรุษถ่ายทอดและส่งต่อมา ซึ่งถือเป็นองค์ความรู้ชั้นครูดนตรีไทยที่ควรค่าแก่การรักษาไว้ ครูพิเชษฐจึงไม่คิดดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงให้รูปแบบมีความผิดเพี้ยนไปจากเดิม สิ่งเดียวที่มีการสร้างสรรค์และพัฒนาต่อยอดเพียงเล็กน้อย คือ ส่วนของลวดลายที่ได้มีการออกแบบชิ้นใหม่ โดยไม่ทิ้งลายไทยตามเอกลักษณ์โบราณ เพียงแต่นำลวดลายมาผสมผสานกันเพื่อเพิ่มให้ฆ้องมอญมีความสวยงามยิ่งขึ้น เช่น ลายก้านขดผสมลายกนกเปลว เป็นต้น

ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นช่างครูพิเชษฐยังคงทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ขั้นตอนการทำฆ้องมอญตามแบบโบราณให้กับนักเรียน นักศึกษาและผู้สนใจอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถทำหน้าที่สืบทอดและขยายผลให้สามารถสร้างสรรค์งานเครื่องดนตรีไทยให้ก้าวหน้าต่อไปและไม่สูญหายไปจากความเป็นชาติไทย

“ แม้ในวันนี้ ชื่องมอญ จะไม่เป็นที่รู้จักในเยาวชนคนรุ่นใหม่มากนัก แต่ครูจะต่อยอดและพัฒนาชื่องมอญต่อไปจนกว่าจะสิ้นลมหายใจ เพื่อให้วันหนึ่งเยาวชนเหล่านี้จะให้ความสนใจ และมองเห็นถึงคุณค่าทางภูมิปัญญาที่มีมาแต่โบราณ และคิดที่จะหวงแหนและรักษาไว้ให้คงอยู่ต่อไปได้อเนกาคต ให้สิ่งที่ครูพยายามถ่ายทอดส่งถึงเยาวชนเหล่านั้น ให้ช่วยกันอนุรักษ์ เพื่อให้รากเหง้าความเป็นชาติไทยต้องเลือนหายไปตามกาลเวลา”

ครูพิเชษฐ์ เกิดทรง

ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม ประจำปี 2559

**ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่างประเทศ**
(องค์การมหาชน)

